

FN MOTOL

Akreditovaná nemocnice
V Úvalu 84
150 06 Praha 5 - Motol

FAKULTNÍ NEMOCNICE V MOTOLE
KAR - Odd.chronické resuscitační a intenzivní péče
Přednosta: Prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc.,MBA

OCHRIP

Vedoucí lékař|: MUDr. Jiří Procházka

Tel.: 224 43 - 67 50 sekretariát

224 43 - 67 57 lůžk. odd.

Fax: 224 43 - 67 70

e-mail: ochrip@fnmotol.cz

Posudek oponentky diplomové práce

POROVNÁNÍ POTŘEBY SOUNÁLEŽITOSTI VE ZDRAVOTNICKÉM TÝMU NA JEDNOTKÁCH INTENZIVNÍ PÉČE A STANDARDNÍCH ODDĚLENÍCH
Comparison of need for cooperation in a medical team at a unit of intensive care and standart department

Bc. LENKA POLÍVKOVÁ

Studijní obor: intenzivní péče

Forma studia: prezenční

Vedoucí práce: Mgr. Jana Novotná, pracoviště : Ústav teorie a praxe ošetrovatelství při 1. Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze

Oponentka práce: Doc. MUDr. Jarmila Drábková, CSc., pracoviště: Klinika anesteziologie a resuscitace / Oddělení chronické resuscitační a intenzivní péče, Fakultní nemocnice v Motole, Praha

Akademický rok: 2010 / 2011

Posudek

Volba

Téma má psychosociální charakter v povolání a zaměstnání zdravotních sester, pracujících u lůžka ve směnném provozu v multidisciplinárním týmu poskytovatelů zdravotní péče ve dvou různých kategoriích diferencované péče: resuscitačně-.intenzivní (JIP různých typů a zaměření) a standardní péče rovněž různého charakteru. Věnuje se i různým typům zdravotnických zařízení – nemocnic s různou pracovní zátěží a velikostí týmů.

Téma nebylo dosud takto uceleně zpracováno, takže volba je náležitá a aktuální.

Výběr tématu a obtížnost

Téma je zvoleno správně. Důvody: vliv na fluktuaci vzdělaných a zkušených sester; nevhodná atmosféra na pracovišti znevýhodňuje i poskytování ošetrovatelské péče; neuspokojivé vztahy zvyšují chybovost; je zvýšeno riziko syndromu vyhoření, stoupá počet odchodů z pracoviště nad běžnou incidenci, což ovlivňuje úroveň ošetrovatelské péče. Má negativní individuální vliv na osobnosti, osobní i odborný život sester – poskytovatelé ošetrovatelské péče.

Téma je zpracováno z dotazníků, zaslaných sestřám na obou typech pracovišť, uvedených v názvu. Soubor otázek se věnuje subjektivním pocitům i reakcím sester. Pracoviště mají

---

různorodý ráz a zaměření a jejich objektivní hodnocení není blíže uvedeno (audit, akreditace, počet pracovníků na odděleních, obložnost, TISS zátěž).

Soubor otázek se věnuje neúplně jednoznačně definované sounáležitosti (cooperation v anglickém překladu znamená spolupráci, nikoli „public relations“ nebo „human interrelations“ nebo dokonce „loyalty“), tj. pocitu loajality vč. mimopracovních zájmů a aktivit.

Obsah - členění

1. Potřeby – 18 s.
  2. Multidisciplinární tým - do s. 35
  3. Fluktuace - 36 – 42 s.
  4. Cíle, hypotézy, úkoly, výzkum – otázky s.43
  5. Metodika průzkumu - s. 43 – 45
  6. Výsledky s. 45 – 86
  7. Zhodnocení – cíle a hypotézy s. 86 – 89
  8. Diskuse s. 89 – 90
- Závěr s.91 – 92
Seznam zdrojů s. 94 – 95
Zkratky, cizí výrazy, přílohy do s. 99

Klasické členění, odpovídá požadavkům, diskusi je věnována poměrně malý podíl, největší část zabírá prezentace výsledků z dotazníků a jejich grafické zpracování.

Originalita

Téma je pojednáváno v našich poměrech vzácně; zde nejsou zmíněni pracovníci a spolupracovníci - cizinci, cizinky, z jiných etnických skupin, jejichž počty se zvyšují a ovlivňují atmosféru oddělení a stanic – asistentky, lékaři/lékařky – jejich vliv na pracovní atmosféru a mezilidské vztahy. JIPy ani standardní oddělení souboru **nelze rozdělit do podsouborů, dotazník poskytuje globální názory 142 respondentek.**

Jejich pracoviště jsou z fakultních nemocnic v Praze (80) a z nemocnic ve Středočeském kraji (40), z městské nemocnice (30), z různě zaměřených JIP a standardních oddělení. Neoslovují sestry z lůžkových stanic ARO/ KAR.

Sběr dat trval přibližně 6 týdnů v roce 2011; předáno 150 dotazníků, návrat -8 dotazníků, tj. celková návratnost 94,67 %.

Práce má celkem 99 stran, 5 příloh.

Orientace v tématu

Teoretická část přebírá velmi rozsáhle definice, výklad pojmu a cituje přesně náplně práce jednotlivých kategorií zdravotnických pracovníků podle zákonných i podzákonných znění. Naproti tomu jen velmi stručně hovoří o aktuálním charakteru pracovišť, na nichž byly sestry s dotazníky osloveny. **Považují za nevyvážené.**

Teoretická a výzkumná část

Práce má český a anglický úvod, klíčová slova, uvádí zkratky, cizí výrazy; má přílohy, seznam zdrojů, zpracování na elektronickém nosiči. **Je pečlivě a standardně zpracována.**

Teoretická část je na téměř 35 stranách, tj. prakticky v jedné třetině se věnuje doslovnému přebírání citací, definic, podrobných náplní práce. Neobsahuje charakteristické pracovní rysy pracovišť, jejichž sestry tvoří soubor respondentek a která se podstatně liší.

Cíle práce jsou stanoveny úměrně a výstižně. Východiska jsou obecná a výsledky potvrzují a podrobněji a diferencovaně demonstrují psychosociologické poměry a reakce sester na ně.

Volba výzkumné metody : klasické zpracování dotazníků, které jsou v naprosté většině otázek rázu MCQ.

Dotazy jsou širší, umožňující vlastní názor a vlastní dikci pouze ve 3 otázkách:

1. Na vlastní představu sounáležitosti v otázce 10.
2. Co Vás motivuje v práci – otázka 18.
3. Důvod exkomunikace/ bojkotu – otázka 12.

Prezentace výsledků

Z výsledků dotazníků jsou zpracovány tabulky, sloupcové grafy pečlivě a přesně na 40 stranách práce.

Analýza a hodnocení

Analýza je ve formě statistického zhodnocení u každé položky dotazníku, odpovídá výsledkům. Závěry (1 strana) jsou poté stručné. Konstatují vztahy mezi cíli práce, hypotézami a skutečnými výsledky z dotazníků z obou souborů JIP různých nemocnic a jsou vyváženě zaměřené i na oddělení standardní péče obdobných charakteristik.

Srovnávací diskuse , zamýšlení nad tématem je stručná, závěry opakují výsledky.

Doporučení pro praxi

Autorka správně uvádí, že tématu se v současné době věnuje nepostačující pozornost s malou prevencí – manažérskou i psychologickou – na rozdíl od zahraničí, kde jsou kompetence i odborné úrovně kvalifikovaných sester ceněny i ohodnoceny nepoměrně výše.

Pocit sounáležitosti je zde odlišný – je zde více zastoupeno multietnické a multikulturní prostředí. Hierarchie sester a jejich pracovní náplně , odpovědnost jsou více odděleny a odlišeny a vzájemné vztahy jsou dány jak vertikálně tak horizontálně.

Výzkum odpovídá naší současnému poměrům.

Lze předpokládat, že v budoucích záměrech bude větší diferenciací sester, jejich kompetencí, vzdělání, odpovědnosti. Změní se tím pravděpodobně i sociologický profil a psychologická atmosféra na odděleních různých kategorií. K tomu se diplomantka ve své diskusi a ve svých závěrech nevyjadřuje.

Forma, vyjadřování, úprava

Vyjadřování je kultivované, odborně správné, práce má úměrný rozsah a požadované členění. Je minimum překlepů nebo nepřesností – příklady - standart místo standard; středočeský kraj místo Středočeský; unit of intensive care. místo Intensive Care Unit (ICU).

Práce obsahuje 25 citací z tištěných učebnic a časopisů i získaných z internetu.

Obsahuje směrnice, standardy, citace z učebnic, cituje i z překladů cizích učebnic (3 citace). Neobsahuje citace z odborných časopisů sester ani z domácího ani ze zahraničního písemnictví.

Otázky k zodpovězení při obhajobě - návrh

1. Lze již dnes předvídat, jak se reformou vzdělávání sester, jejich hierarchizací, kompetencemi a odpovědností změní psychologie ?
2. Máme vzory ze zahraničí se srovnatelně vyspělým zdravotnictvím ?

-
3. Poměrně velké je zastoupení sester, které nejsou spokojeny, ale adaptují se a nic neřeší ani osobně ani aktivně na svém pracovišti – proč ? Nemají jiné pracovní příležitosti ? Je pro ně profese druhotná v porovnání s nároky rodiny, bydlení, dopravní obslužnosti ?

Závěr a doporučení

Práce má poměrně pionýrský ráz , otvírá výhled pro budoucnost, doplňuje mezeru. Svědčí o spokojenosti – míře a rázu nespokojenosti, otvírá otázku fluktuace z různých důvodů včetně nespokojenosti. Má tradiční ráz klasického dotazníkového zpracování.

Je zpracována formálně pečlivě a její rozvržení i formální zpracování odpovídá nárokům na diplomovou práci.

Souhlasím s autorkou, že práce je začátkem, poukazujícím na nutnost podrobnějšího a cílenějšího zaměření ve zpracovávání těchto témat.

Doporučuji diplomovou práci Bc. Lenky Polívkové s výše uvedeným titulem přijmout s ohodnocením výborně.

Doc. MUDr. Jarmila Drábková, CSc.

V Praze dne 11. června 2011.